

פרוטוקול מס' 17/ב

פשיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
י"ג בשבט תשי"ז (15.1.1957) בשעה 8.30

נ ו כ ח ר :

חברי הוועדה:

ב. אזניה - היו"ר
ע. איכילוב
י. בדור
ש. יוניצ'מן
י. כסה
י. כמיס
ד. ליבשיץ
ג'. מועדי
מ. נורוק
י. ניצני
ד. נצר
א. עבאס
ש. פרלשטיין
ר. צברי
י. ש. רוזנברג

מוזמנים:

שר האוצר ל. אשכול (לסעיף ג')
מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
ג. בר-יוסף - גזבר הכנסת (לסעיף ו')

סדר-היום:

- א. שחרור הצעת החוק של תקנות
שעות חרום (הוראות בדבר
רישום צעצועי יומון) תשי"ז
1957 - מחובת "48 שעות"
2 עמ' -
- ב. הצעת החלטה בענין משכורתם
של הדיינים המוסלמיים (הקאדים)
2 " -
- ג. ועדה מתאימה לדיון בחוק התגמולין
לנכי מחנות הריכוז הנאציים
3-4 " -
- ד. שונות
4 " -
- ה. תלונת ח"כ אולמרט
4-5 " -
- ו. סדרי תשלומים לחברי-הכנסת
5-7 " -
- ז. פניית סיעת אג"י-פאג"י בענין
משקיפים בוועדות
7-9 " -

א. שחרור הצעת החוק של תקנות שעת חרום (הורא ות בדבר רישום ציוד וגיוסו) תשי"ז - 1957 - מחובת "48 שעות":

היו"ר ב. אזניה:
נתבקשנו לשחרר את החוק הזה מחובת הנחתו על שולחן הכנסת 48 שעות לפני הקריאה הראשונה.

ש. יוניצ'מן:
פעמים רבות כבר דיברנו על כך שאין להביא בקשות כאלו, אלא יש לדאוג לכך שהחוקים יובאו בזמן ולא יהיה כל צורך בשחרור.

מ. גורוק:
היו תקדימים רבים ולדעתי אפשר להענות לבקשה זו.

היו"ר ב. אזניה:
האשמה אינה במזכירות הכנסת, אלא במזכיר הכנסת שהעביר את החוק רק השבוע לכנסת ותקפו יפוג לפני סוף החודש.
אנו נפנה בענין זה למזכיר הכנסת ונבקשו להודיע באופן רשמי למר שרף, מזכיר הממשלה, כי יש לעבור מראש על תקנות שעת חרום ולבדוק מתי פג תקפן, כדי שלא תובאנה לכנסת ממש ברגע האחרון.

ה ו ח ל ט

לשחרר את הצעת החוק של תקנות שעת חרום (הוראות בדבר רישום ציוד וגיוסו) תשי"ז - 1957 - מחובת ה"48 שעות".

ב. הצעת החלטה בענין משכורתם של הדיינים המוסלמיים (הקאדים):

היו"ר ב. אזניה:
עלינו להביא לכנסת את הצעת ההחלטה הבאה:

"בהתאם לסעיף 2 לחוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה ומבקר המדינה, תשי"א (1950 - מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע משכורתם של הדיינים המוסלמיים) (הקאדים)".

אם אין התנגדות - אנו מביאים החלטה זו לכנסת.

ה ו ח ל ט

להביא לכנסת את הצעת ההחלטה הבאה:

"בהתאם לסעיף 2 לחוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה, תשי"א - 1950 - מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע משכורתם של הדיינים המוסלמיים (הקאדים)".

ג. ערעורו של שר האוצר על החלטתא שאל הוועדה להעביר את הצעת חוק התגמולין
לבני מחנות הריכוז הנאציים לוועדת העבודה:

היו"ר ב. אזניה: הזמנתי את שר האוצר כדי שיביא בפנינו את ערעורו.

שר האוצר ל. אשכול: אין זה מקרה ששר האוצר הביא את החוק לכנסת.
ועדת הכספים היא שטיפלה בענין זה על-ידי ועדת

משנה שהיא בחרה בה.

נכון שוועדת העבודה מטפלת בחוקי פנסיה, אבל
כל אלה נוגעים לחיים הישראליים, ואילו החוק הזה נובע מענין אחר והוא
קשור לחוזה אחר. גם אם ועדת העבודה תחליט שיש להגדיל או להקטין סכומים
מסוימים, היא לא תוכל להפעיל החלטה כזאת. ועדת הכספים יכולה לקבוע
מה אפשר להפחית ומה אפשר להעלות.

אלה הם תימוקים הבאים להוכיח שהענין שייך
לוועדת הכספים ולא לוועדת העבודה.

מ. נורוק: לאחר ששמענו את דבר^ך האוצר, נראה לי שאנו
יכולים להעביר את הענין לוועדת הכספים.

י. ש. רוזנברג: בדרך כלל טיפלו באנשים אלה שני משקים (משרד
הסעד ומשרד הבטחון). אחר-כך הועבר הענין למשרד
האוצר, ואם יש האומרים שאין בכך הגיון, העובדה היא שהכל קיבלו את הדבר
שהוא לטובת הנפגעים. לכן, אינני יודע מה שייכותו של ענין זה למשרד
העבודה, ולדעתי הוועדה המתאימה ביותר היא ועדת הכספים.

ש. יוניצ'מן: הוועדה, ברוב גדול, החליטה על ועדת העבודה,
משום שזוהי הוועדה העוסקת בכל חוקי הפנסיה.
גם לקחנו בחשבון את העובדה שוועדת הכספים עמוסת-עבודה. לפמיתו של דבר
צריך היה להעביר את החוק לוועדה משותפת, אלא שהנסיון מוכיח שוועדה
משותפת אינה מקדמת את הענינים אלא רק משהה אותם. לדעתי, יו"ר ועדת
הכספים צריך להבטיח לנו שהחוק הזה יסתיים תוך תקופה מסוימת. אם יובטח
לנו טיפול מהיר בחוק, אנו מוכנים להצביע בעד העברתו לוועדת הכספים.

ע. איכילוב: זו לנו הפעם השניה ששר האוצר בא אלינו לנמק
את הצורך בהעברת חוק מסוים לוועדת הכספים.
הפעם הראשונה היתה בענין חוק הבולים. אני מבקש שהשר יאפשר לנו לעמוד
בהחלטתנו הקודמת בענין התגמולין לבני מחנות הנאציים. לא היתה לנו
כל מחשבה לפגוע בשר האוצר או ביו"ר ועדת הכספים או בחשיבותו של חוזה
השילומים. ועדת הכספת שקלה שיקולים שונים - איזה אגף ועדה מתאימה
יותר - והחליטה כפי שהחליטה. אני מציע לא לשנות את החלטתנו הקודמת
בענין העברת החוק לוועדת העבודה.

היו"ר ב. אזניה: לפני שבוע, כאשר הבאתי בעיה זו בפניכם, אמרתי
שאני חושב שיש בחוק זה אי-אלו מגבלות שצריך
להסיר אותן, ורק ועדת הכספים תוכל לעשות זאת, כי הבעיה היא איך עושים
זאת בלי להרוס מבנה של תקציב ויחד עם זאת לספק תביעות מוצדקות.

אני מבקש את הוועדה - לא בגלל לחצו של שר האוצר
(שהוא לגיטימי) אלא בגלל חשיבות הענין, שאפשר להרימו רק בוועדת הכספים, -
להסכים לשינוי החלטתנו הקודמת ולהעביר את החוק לוועדת הכספים.

ש. יוניצ'מן: אני מבין ששר האוצר מבטיח כי מצדו תבוא כל העזרה
הדרושה לטיפול מהיר.

ועדה לענין חוק התגמולין
לנכי מחנות הריכוז הנאציים

הדבר תלוי ביו"ר ועדת הכספים, אבל אני
אמסור לו את הדברים האלה.

שר האוצר ל. אשכול:

עלינו להצביע תחילה אם משנים את ההחלטה
הקודמת ואם לא.

היו"ר ב. אזניה:

ה צ ב ע ה

ברוב קולות הוחלט לשנות את
ההחלטה הקודמת.

ה ר ח ל ט

להעביר את חוק התגמולין לנכי
מחנות הריכוז הנאציים לוועדת
הכספים.

ד. שוונת

אני מבקש להעלות לדיון בוועדת הכנסת את ענין
משכורתם של סגני השרים.

י. ש. רוזנברג:

נדון בדבר.

היו"ר ב. אזניה:

ה. תלונת בענין מעצרו של ח"כ אולמרט:

ש. יוניצ'מן:
פנינו לפני 3 שבועות ליו"ר ועדת הכנסת בתלונה
על מעצרו של ח"כ אולמרט ע"י קצין משטרה בחיפה.
ידוע לי שהיו"ר פנה בענין זה למשטרה אבל איש לא ענה לו ולא נענה להזמנתו.
יש לפעול בענין זה.

היו"ר ב. אזניה:
בתחילת דברי אני מבקש את חברי הוועדה לא למסור
דברים שנאמרים כאן בוועדה לעתונות. את אשר יש
למסור אמסור אני. יש עמי עוד ענין שברצוני למסור לחברי הוועדה, אבל
מבלי שהדבר יימסר לעתונות.

האמת היא שהענין הזה מעורר בי רוגז רב.
באותו יום שקיבלתי את הדו"ח של אולמרט פניתי בכתב למפקח המשטרה
בחיפה ולא קיבלתי תשובה. לפני שבוע פניתי לקצין הכנסת וביקשתי
לפנות בכתב. הוא עשה זאת לפני שבוע ויפנה שוב טלפונית. לדעתו,
הענין מתעכב במשרד המשטרה ולא במשטרה, כי המשטרה עונה מהר. אני
אטפל בענין זה, אבל אינני רוצה שיתפרסם בעתונות שוועדת הכנסת פנתה
למשטרה והיא לא ענתה לה. אפנה עכשו לשר המשטרה.

י. ש. רוזנברג:

לדעתי, צריכה הוועדה לפנות תמיד לשר הנוגע בדבר, ולא למשרד. אם השר אינו משיב - פונים לראש הממשלה.

היו"ר ב. אזניה:

אתה צודק.

ש. יוניצ'מן:

האם מותר למסור לעתונות שפנית לשר המשטרה?

היו"ר ב. אזניה:

לא. כאשר הדבר יתגרר - נפרסם אותו.

ו. סדרי תשלומים לחברי-הכנסת:

היו"ר ב. אזניה:

מכיון שאנו מדברים על עניינים שאין לפרסמם, ברצוני לספר לכם דבר שיעניין אתכם

כידוע לכם שינינו את סדרי תשלום האש"ל, ומאז מגיע התסכום עד ל-1700 לירות לחודש. אני רוצה שתדעו זאת, מכיון שיש להסביר לחברי-הכנסת שענין החתימה על העדרות הוא ענין מעשי. חברי-הכנסת מכל הסייעות, ללא יוצא מן הכלל, מוסרים על העדרותם. טוב הדבר שקיים מוראל זה. אני מבקש שתמסרו לחבריכם שיש למסור בזמן את אישוריהם, ויש שכר לפעולה זו. אלה הנמצאים כאן בקביעות אינם מבינים את חשיבות הענין, אבל זה עגשן חשוב מאד.

ביקשתי את גזבר הכנסת להביא לפנינו הצעב בקשר לתשלומים לחברי-הכנסת באמצעות הבנקים.

ג. בר-יוסף:

בזמן האחרון משתלמת משכורתם של חברי-הכנסת במאוחר, אם כי הגזברות עושה מאמצים להקדים את התשלום. החודש הצלחנו לבצע את התשלום כמה ימים יותר מוקדם, אולם למעשק, עד היום - ה-15 בחודש - טרם קיבלנו את המשכורת במלואה.

אני מביא לכם עכשו הצעה שהוצעה לנו: חברי-הכנסת יפתחו לעצמם חשבון בבנק שיבחרו בו והגזברות תעביר את המשכורת מדי חודש במועד התשלום לבנק. המעלה שבדבר היא, שהבנקים מוכנים לתת לחברי-הכנסת, עוד לפני העברת התשלום, זכות למשיכת-יתר.

ש. יוניצ'מן:

לדעתי הסידור הזה הוא טוב.

י. ש. רוזנברג:

הסידור הזה יכול להיות טוב וגם לא טוב. אבל אנש מציע לקבלו, וחבר-כנסת שלא ירצה בכך, יוכל להמשיך ולקבל את משכורתו בכנסת.

ע. איכילוב:

לדעתי יש לקבל הצעה זו שבאה כדי להקל על אותם חברי-הכנסת שהעיכוב בתשלום גורם להם לתקלות. את החשבון המפורט יש כמובן להמציא לחברי הכנסת ולא לבנק.

ג. בר-יוסף:

את החשבון המפורט נעביר לחברי-הכנסת ביום שבו יועבר הדיכוי לבנק.

ע. איכילוב:

צריך לבוא בדברים עם הבנקים בקשר לאותם חברי-כנסת שעד היום לא היו להם חשבונות, כדי שהדבר לא יגרום להם לקשיים.

מ. נורוק:

אינני רואה בסידור זה כל שינוי לטובה. אני מעדיף להמשיך לקבל את הצ'קים בבית.

היו"ר ב. אזניה:

על חברי-הכנסת לדעת שלוקחים רבית בשביל משפחת-יתר. הסכום אמנם אינו גדול, אבל

יש לברר את הדבר.

ג. בר-יוסף:

יש בנקים שאינם משלמים רבית על פקדונות ואף אינם מקבלים רבית בשביל משיכת-יתר. אבל יש בנקים המשלמים רבית ולוקחים רבית.

היו"ר ב. אזניה:

אנו מבקשים מגזבר הכנסת לברר את הדבר, ולאחר מכן לכתוב חוזר בענין זה לחברי-הכנסת.

ג. בר-יוסף:

הסידור הזה נוגע רק לתשלום המשכורת ולא לתשלומי האש"ל, כי הבנקים רוצים לקבל

חודש-חודש את אותו הסכום.

מ. רוזטי:

אני מבין שהבנק, בקשר עם הסידור בינו לבין הלקוח, אינו רוצה לקחת בחשבון יותר מאשר המשכורת, אבל אין הדבר הזה מונע העברת תשלומי האש"ל לבנק.

ג. בר-יוסף:

אפשר לעשות את אותו הסידור לגבי האש"ל.

ש. יוניצ'מן:

אם הבנק יידע שנוסף למשכורת הוא יקבל גם את תשלומי האש"ל, הוא יאפשר משיכת-יתר על

המשכורת כולה.

בהזדמנות זו ברצוני להעלות את שאלת הביטוח של חברי-הכנסת. כידוע מקבלים חברי-הכנסת סכום מסוים כל חודש לצרכי ביטוח, אלא שרובם אינם משתמשים בו לצורך שלשמו נועד. אין חברי-הכנסת משאירים לכל פנסיה ועל-כן יש לחשוב על סידור מתאים, כדי שלא תתעוררנה בעיות בשעה שקורה משהו.

י. ש. רוזנברג:

הסכום הזה נקרא "ביטוח", אם כי לא כך הדבר. לדעתי, יש להכניס חוק פנסיה לחברי הכנסת כמו בשביל השרים. לדעתי ועדת הכנסת ויו"ר הוועדה צריכים לתת דעתם על הדבר הזה. הסכום הזה משמש במיוחד לביטוח במקרה שחבר-הכנסת אינו נבחר מחדש. על חברי הכנסת לערוך תקציבם כך שהכסף הזה שהם מקבלים ישמש להם בשעה שלא ייכנסו מחדש למצבתם.

אפשר אולי לסדר ביטוח קבוצתי של אותם חברי כנסת שאין להם ביטוח ורוצים בזאת. אם יש 20-25 חברי-כנסת אפשר לסדר ביטוח כזה. אבל אין לחייב את חברי-הכנסת לכך, וכל אחד מאתנו רשאי לעשות בסכום זה כפי שהוא מבין. אני מציע שמזכיר הכנסת יפנה לכמה וכמה חברות ביטוח ויבקש מהם הצעה לביטוחים שאפשר לקבל תמורת הסכום הזה.

היו"ר ב. אזניה:

אני מציע להעביר את הענין הזה לוועדת המשנה. אם אין התנגדות - אנו מעבירים אותו לוועדת

המשנה למשכורת.

ג. בר-יוסף:

בקשר לסידורי האש"ל - אנו פונים בבקשה לחברי-הכנסת שיחזירו לנו את האישורים בסוף כל חודש. ענין זה מקשה עלינו מאד את עריכת החשבונות. יש חברי כנסת שבאים לתבוע את תשלומי האש"ל בעד כמה וכמה חודשים בבת-אחת. גם זה מקשה עלינו מאד. לכן, יש הצעה להגביל את תשלומי האש"ל לשלושה חודשים.

ש. יוניצ'מן:

חודש אחד מספיק.

י. ש. רוזנברג:

לדעתי, על חבר-הכנסת להכניס את אישורי האש"ל שלו תוך חודשיים. שנית, כאשר חבר-כנסת יוצא לחוץ-לארץ עליו להודיע על כך לגזברות הכנסת לפני שהוא יוצא לחוץ-לארץ.

הי"ר ב. אזניה:

אני מציע שלא נהיה יותר קיצוניים מגזבר הכנסת - והוא מציע הגבלה של 3 חודשים.

ש. יוניצ'מן:

מי שאינו מוסר בזמן אינו זוכר מתי היה בכנסת ומתי לא היה. מספיק אם נאפשר לחברי-הכנסת להגיש את האישור בתחילת חודש מרץ בשביל חודש ינואר. חודשיים מספיקים בהחלט.

הי"ר ב. אזניה:

הסידור הזה שמכניס כספים לאוצר יש בו משום הכבדה יתרה על עובדי הגזברות.

ש. יוניצ'מן:

מוזכרי הסיעות צריכים להזכיר את הענין לחברי הכנסת.

הי"ר ב. אזניה:

גזבר הכנסת פנה למזכירי הסיעות וביקש מהם לטפל בדבר. באין דרך אחרת אני מסכים שננסה להגביל את הדבר לחודשיים, אבל שהדבר יתקבל כהחלטה כלפי חברי-הכנסת.

ה ו ח ל ט

על חברי-הכנסת למסור את אישורי האש"ל שלהם (נוכחות והעדרות) תוך חודשיים, ועליהם להקפיד על-כך שלפני יציאה לחוץ לארץ יודיעו על-כך לגזברות הכנסת.

ז. פניית סיעת אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל:

הי"ר ב. אזניה:

עלינו לסיים את הדיון בפניה זו למנות משקיפים של סיעת אג"י-פאג"י בוועדת החוץ והבטחון וועדת הכספים.

י. ש. רוזנברג:

כמשקיף בוועדת החוץ והבטחון יושב/נציג של המפלגה הפרוגרסיבית - מי החליט על כך?

א. צידון:

הדבר הזה נמשך עוד מימי הכנסת הראשונה.

מ. רוזטי:

ועדת החוץ והבטחון החליטה בעצמה במקרה זה.

אנחנו צריכים להחליט.

ש. יוניצ'מן:

י. ש. רוזנברג: אינני מדבר עכשו דבקא על המקרה הזה. אבל, עלינו להיות עקביים. במקרה של המסלגה הפרוגרטיבית החליטה ועדת החוץ והבטחון, במקרה של אג"י אנחנו מחליטים ובמקרה אחר שוב תחליט איזו ועדה אחרת. זה לא ייתכן. עלינו לקבל החלטה שהוועדה נבחרת על-ידי הכנסת ועלינו לקבוע למי יש הרשות להזמין משקיפים.

היו"ר ב. אזניה:

כאשר עוררו כאן את העניין של ח"כ שרת פניתי ליו"ר ועדת החוץ והבטחון והוא השיב לי שאין יסוד לדבר, וכי מדי פעם בפעם מזמינים אותו, אבל הוא אינו חבר בוועדה ואין לו זכות הצבעה, ואין הוא משתתף בישיבות הוועדה. ידוע לי שבתחילת קיומה של הכנסת השלישית דובר על בקשת ח"כ הררי ונאמר שהוא יקבל מקום אחד של סיעת מפא"י. מאז לא שמעתי דבר בעניין זה.

י. ש. רוזנברג:

אין זה עניין אישי. אם חבר-הכנסת הררי איננו יושב בוועדה, ממלא את מקומו חבר-הכנסת אידוב כהן.

היו"ר ב. אזניה:

אני מציע לא להכנס לעניין זה; עלינו לקבל החלטה בקשר לפניית אג"י-פא"גי.

ע. איכילוב:

יש להבדיל בין הרצון והאפשרות להענות לפניה ובין האפשרות של החלטה בוועדת הכנסת. מבחינה פורמאלית אנו עלולים לעשות את המשגה החמור ביותר אם ועדת הכנסת תקבל איזו שהיא החלטה בנדון. לא נוכל, במחינה פללנטרית לענות מחר בשלילה לבקשה מקבילה של אחת הסיעות בכנסת. המקסימום שאפשר לקבל מאתנו הוא התעלמות. יש אפשרות שהשר לויין לשעבר - כלומר מי שהיה שר וישב בישיבות סגורות של הממשלה - יוכל לשבת בוועדת החוץ והבטחון. כך יכול סגן יו"ר הכנסת ב. מינץ לשבת בוועדת הכספים. בדרך זו נוכל לפתור את השאלה.

א. עבאס:

אני מתנגד להצעה זו. ועדת החוץ והבטחון הורכבה לפי יחסי כוחות מסוימים ואין לשנות אותם. לא נוכל לתת מתת-יצוג כשהדבר נוח לנו. אני מבקש לא להכניס נוהג של משקיפים. היו בחירות והיו להן תוצאות - אותן לא נוכל לשנות.

י. ש. רוזנברג:

עלינו להחליט שוועדת החוץ והבטחון וועדת הכספים רשאיות להזמין באופן אישי חבר-כנסת מסוים מסיעה שאינה מיוצגת באותן הוועדות, אם הן סבורות שהדבר הוא לטובת העניין.

א. עבאס:

אני מתנגד לזה.

ע. איכילוב:

הנוסחה שלי היא שמי שהיה פעם שר בישראל יכול להיות מוזמן לוועדת החוץ והבטחון.

י. ש. רוזנברג:

לא נוכל לקבל החלטה בעניין זה, אלא רק המלצה. אבל אני מצמצם את הדבר לסיעה שאינה מיוצגת באותה ועדה.

היו"ר ב. אזניה:

אפשר לקבל את שני הדברים.

א. עבאס:

אני מבקש שהות להתייעץ עם סיעתי בעניין זה.

